

Drahí bratia a sestry,

tento rok slávime Svetový deň misií v čase, keď sa končí Rok viery, ktorý bol významnou príležitosťou na prehĺbenie nášho priateľstva s Pánom a na naše povzbudenie, aby sme ako Cirkev odvážne ohlasovali evanjelium. V tomto duchu vám chcem ponúknuť niekoľko myšlienok.

1. Viera je vzácnym darom od Boha, ktorým sa otvára naša myseľ, aby sme ho mohli poznať a milovať. Boh s nami chce nadviazať vzťah a urobiť nás účastnými na jeho živote, aby náš vlastný život bol zmysluplnejší, lepší, krajší. Boh nás miluje! Viera si však vyžaduje prijatie, vyžaduje si našu osobnú odpoveď, odvahu zveriť sa Bohu, žiť jeho lásku a byť vďačný za jeho nekonečné milosrdenstvo. Je to dar, ktorý nie je vyhradený len niekoľkým, ale ponúka sa štedro všetkým. Všetci by mali mať možnosť okúsiť radosť z toho, že sú Bohom milovaní; radosť zo spásy! A je to dar, ktorý si nemožno nechať len pre seba, ale o ktorý sa treba podeliť. Ak si ho totiž chceme nechať len pre seba, staneme sa izolovanými, sterilnými a chorými kresťanmi. Ohlasovanie evanjelia je súčasťou toho, že sme Kristovi učeníci, a je to trvalá úloha, ktorá oduševňuje celý život Cirkvi. „Misijný elán je jasným znamením zrelosti cirkevného spoločenstva“ (Benedikt XVI., apoštolská exhortácia *Verbum Domini*, 95). Každé spoločenstvo je „dospelé“, keď vyznáva svoju vieru, slávi ju radostne v liturgii, žije lásku k blížnemu a ohlasuje bez prestania Božie slovo, pričom vychádza z vlastného „košiara“, aby ho prinieslo aj na „periférie“, predovšetkým tým, ktorí ešte nemali možnosť spoznať Krista. Pevnosť našej viery, tak osobnej, ako aj viery spoločenstva, sa meria aj schopnosťou odovzdávať ju druhým; šíriť ju, žiť ju v láske, svedčiť o nej tým, ktorých stretne a s ktorými kráčajeme cestou života.

2. Päťdesiat rokov od začatia Druhého vatikánskeho koncilu je Rok viery podnetom na to, aby si celá Cirkev znovu uvedomila svoju prítomnosť v súčasnom svete a svoje poslanie medzi ľuďmi a národmi. Misijné poslanie sa totiž netýka len geografických území, ale aj národov, kultúr i jednotlivých osôb práve preto, že „kraje“ zeme viery neprechádzajú iba ľudskými mestami a tradíciami, ale srdcom každého muža a ženy. Druhý vatikánsky koncil zdôraznil ako misijnú úlohu zvlášť úlohu rozširovania hraníc viery týkajúcu sa jednotlivých veriacich, ako aj všetkých kresťanských spoločenstiev: „Keďže Boží ľud žije v spoločenstvách - najmä diecéznych a farských - a prostredníctvom nich sa určitým spôsobom stáva viditeľným, aj tieto spoločenstvá majú vydávať svedectvo o Kristovi pred národmi“ (*Ad gentes*, 37). Každé spoločenstvo je teda vyzvané i pozvané osvojiť si poslanie, ktoré Ježiš zveril apoštolom - „Budete mi svedkami v Jeruzaleme i v celej Judei aj v Samárii a až po samý kraj zeme“ (*Sk 1, 8*) -, a to nielen ako nejaký vedľajší aspekt kresťanského života, ale ako jeho podstatný prvok. Všetci sme pozvaní na cesty sveta, aby sme po nich kráčali spolu s bratmi, vyznávali svoju vieru v Krista a svedčili o nej, stávajúc sa tak ohlasovateľmi jeho evanjelia. Vyzývam preto biskupov, kňazov, kňazské a pastoračné rady, každého zodpovedného jednotlivca i skupinu v Cirkvi, aby kládli väčší dôraz na misijný rozmer pastoračných a formačných programov, uvedomujúc si, že samotné apoštolské úsilie nie je úplné, ak neobsahuje zámer „vydávať svedectvo o Kristovi pred národmi“, a to pred všetkými národmi. Misijné poslanie nie je len programovým rozmerom kresťanského života, ale ide o paradigmatický rozmer, ktorý sa týka všetkých stránok kresťanského života.

3. Evanjelizačné dielo sa často stretá s prekážkami nielen zvonka, ale aj zvnútra samotných cirkevných spoločenstiev. Totiž pri ohlasovaní Kristovho posolstva všetkým a pri pomáhaní dnešným ľuďom, aby sa s ním stretli, majú tieto spoločenstvá niekedy slabé nadšenie, malú radosť, odvahu a nádej. Inokedy zasa prevláda názor, že hlásať pravdu evanjelia znamená páchať násilie na slobode. Pavol VI. však objasňuje: „Iste by bolo chybné, keby sme niečo vnucovali svedomiu našich bratov. Je však niečo iné, keď sa tomuto svedomiu predkladá evanjeliová pravda a spása v Ježišovi Kristovi s plnou jasnosťou a s absolútnym rešpektovaním tohto svedomia... vzdáva sa tým tejto slobode pocta“ (apošt. exhortácia *Evangelií nuntiandi*, 80).

Stretnutie s Kristom musíme vždy druhým predkladať s odvahou a radosťou, aby sme mohli byť nositeľmi jeho evanjelia. Ježiš prišiel k nám, aby nám ukázal cestu spásy a aby nám zároveň zveril poslanie oboznámiť s ňou všetkých ľudí až po samý kraj zeme. Často vidíme, že sa zdôrazňuje a druhým predkladá násilie, klamstvo a chyby. Preto je naliehavo potrebné, aby v ohlasovaní a svedectve aj v našej dobe zažiaril život evanjelia, a to zo samého vnútra Cirkvi. V tomto ohľadne nemožno zabúdať na základný princíp každého evanjelizátora: nemožno ohlasovať Krista bez Cirkvi. Evanjelizácia nikdy nie je izolovanou, individuálnou a súkromnou činnosťou, ale je vždy cirkevnou aktivitou. Pavol VI. napísal: „Aj keď najneznámejší hlásateľ evanjelia, katechéta alebo duchovný pastier káže radostnú zvesť na tom najodľahlejšom mieste; keď tam zhromažďuje svoju malú cirkevnú obec alebo udeľuje sviatosti, aj keby bol len sám, vykonáva činnosť Cirkvi“ (*Evangelií nuntiandi*, 60). Nemá to pokladať „za svoju osobnú vec, ani ho [evanjelium] nesmie hlásať na základe svojej inšpirácie, ale len v spojení s poslaním Cirkvi a v jej mene“ (tamže).

4. V našej epoche, charakterizovanej veľkou mobilitou a komunikáciou cez nové médiá, sa navzájom stretávajú národy, poznatky i skúsenosti. Celé rodiny sa často sťahujú za prácou z jedného kontinentu na druhý; výmenné pobyty odborníkov či kultúrne výmeny, turizmus a jemu podobné fenomény podnecujú veľký pohyb osôb. Často dokonca pre samotné farské spoločenstvá je ťažké s istotou a podrobne zistiť, kto žije na ich území dlhodobo a kto len prechodne. Okrem toho na čoraz väčších územiach, ktoré boli tradične kresťanské, narastá počet tých, ktorí sa vzdialili od viery, sú ľahostajní voči náboženstvu alebo ich motivujú iné presvedčenia. Neraz si potom niektorí veriaci zvolia taký spôsob života, ktorý ich odvádza ďaleko od viery, a preto potrebujú „novú evanjelizáciu“. K tomu všetkému sa pripája fakt, že ešte veľká časť ľudstva nepočula o dobrej zvesti Ježiša Krista. Prežívame obdobie krízy, ktorá sa týka rôznych oblastí života: nielen ekonómie, financií, potravinového zabezpečenia, životného prostredia, ale aj najhlbšieho zmyslu života a základných hodnôt, ktoré ním hýbu. Aj ľudské spolunažívanie je poznačené napätiami a konfliktmi, ktoré vyvolávajú neistotu a sťažujú nájdenie cesty trvalého pokoja. V tejto zložitej situácii, keď sa zdá byť horizont prítomnosti a budúcnosti zahalený nebezpečnými mrakmi, je ešte naliehavejšie potrebné prinášať s odvahou do každého prostredia Kristovo evanjelium ohlasujúce nádej, zmierenie, spoločenstvo, Božiu blízkosť, jeho milosrdenstvo i spásu a tiež to, že Božia láska je schopná poraziť temnoty zla a priviesť človeka na cestu dobra. Ľudia dnešnej doby potrebujú bezpečné svetlo, ktoré osvetľuje ich cestu a ktoré im môže dať len stretnutie s Kristom. Naším svedectvom a láskou prinášajme tomuto svetu nádej, ktorú nám dáva viera! Misijné

poslanie Cirkvi nie je prozelytizmom, ale je svedectvom o živote, ktorý osvetľuje cestu, prináša nádej a lásku. Cirkev - opakujem ešte raz - nie je len charitatívnou organizáciou alebo firmou či mimovládnu organizáciou, ale je to spoločenstvo osôb oživované pôsobením Ducha Svätého, ktoré zažilo a zažíva údiv nad stretnutím s Ježišom Kristom a želá si podeliť sa o túto skúsenosť hlbokjej radosti; podeliť sa o posolstvo o spásu, ktorú nám priniesol Pán. Na tejto ceste vedie Cirkev Duch Svätý.

5. Chcel by som povzbudiť všetkých, aby boli nositeľmi Kristovej dobrej zvesti, a som zvlášť zaviazaný misionárom a misionárkam, kňazom fidei donum, rehoľníkom a rehoľníčkam i čoraz väčšiemu počtu veriacich laikov, ktorí prijali Pánovo pozvanie a zanechali svoju vlasť, aby mohli slúžiť evanjeliu v iných krajinách a kultúrach. No chcel by som tiež zdôrazniť, že aj samotné mladé cirkvi sa veľkodušne zapájajú do misijného pôsobenia v iných miestnych cirkvách, ktoré sa dostali do problémov - neraz sú to cirkvi s dávnou kresťanskou tradíciou -, pričom sviežosť a entuziazmus ich prežívania viery obnovuje v týchto cirkvách život a dáva im nádej. Pre každú partikulárnu cirkev i pre každé spoločenstvo je obohatením, ak žije v tomto univerzálnom duchu a odpovedá na Ježišovo poverenie „chodte teda, učte všetky národy“ (Mt 28, 19). Poskytovanie misionárov a misionárok nikdy nie je pre ňu stratou, ale je ziskom. Vyzývam preto všetkých, ktorí zbadajú takéto povolanie, aby podľa svojho životného stavu veľkodušne odpovedali na hlas Ducha a nemali strach ochotne poslúchnuť Pána. Vyzývam aj biskupov, rehoľné rodiny, komunity a všetky kresťanské združenia, aby prezieravo a rozvážne podporili misijné povolanie ad gentes a pomohli cirkvám, ktoré na posilnenie kresťanských komunít potrebujú kňazov, rehoľníkov, rehoľníčky i laikov. V tomto zmysle by mali byť voči sebe navzájom pozorné aj partikulárne cirkvi, ktoré sú súčasťou rovnakej biskupskej konferencie alebo regiónu: je dôležité, aby cirkvi bohatšie na povolania veľkodušne pomáhali tým, ktoré trpia ich nedostatkom.

Zároveň vyzývam aj misionárov a misionárky - osobitne kňazov z hnutia fidei donum a laikov -, aby s radosťou prežívali svoju vzácnu službu v miestnych cirkvách, do ktorých sú poslaní, a aby svoju radosť a svoje skúsenosti prinášali svojim domovským cirkvám, pripomínajúc si - podobne ako Pavol a Barnabáš - svoju misijnú cestu: „Rozpovedali, aké veľké veci s nimi urobil Boh a že pohanom otvoril dvere viery“ (Sk 14, 27). Tieto skúsenosti sa môžu stať cestou pre isté „navrátenie“ viery, keďže prinášajú sviežosť mladých cirkví. Cirkvi s dávnou kresťanskou tradíciou tak môžu pri vzájomne obohacujúcej výmene skúseností na ceste nasledovania Pána znovu nájsť entuziazmus a radosť z prežívanej viery. Starosť o všetky cirkvi, o ktorú sa rímsky biskup delí s bratmi biskupmi, nachádza dôležitú konkrétnu podobu v úsilí Pápežských misijných diel, ktorých poslaním je oživovať a prehľbovať misijné povedomie každého pokrsteného a každej komunity; pripomínať potrebu hlbšej misijnej formácie celého Božieho ľudu, ale aj zvyšovať citlivosť kresťanských komunít, aby pri šírení evanjelia vo svete poskytli svoju pomoc.

Nakoniec chcem spomenúť kresťanov v rôznych častiach sveta, ktorí sa dostávajú do vážnych ťažkostí, ak chcú verejne vyznávať svoju vieru a dosiahnuť rešpektovanie práva na jej dôstojné prežívanie. Sú to naši bratia a sestry, odvážni svedkovia - ktorých je ešte viac ako bolo mučeníkov v prvých storočiach - podstupujúci s apoštolskou vytrvalosťou rôzne aktuálne formy prenasledovania. Nemálo z nich riskuje pre vernosť Kristovmu evanjeliu aj

svoj život. Chcel by som vás uistiť, že sa modlím za týchto jednotlivcov, rodiny a spoločenstvá, ktoré znášajú násilie a netoleranciu a spolu s Ježišom im opakujem jeho utešujúce slová: „Dúfajte, ja som premohol svet!“ (Jn 16, 33).

Benedikt XVI. nás vyzval: „Pánovo slovo sa šírilo a oslávilo“(2 Sol 3,1): nech tento Rok viery ešte viac posilní vzťah s Kristom, Pánom, lebo iba v ňom je istota do budúcnosti a záruka pravej a trvalej lásky“ (apošt. list Porta fidei, 15). To je aj moje blahoprianie k tomuto Svetovému dňu misií. Zo srdca žehnám všetkých misionárov a misionárky, ako aj tých, ktorí ich sprevádzajú a pomáhajú im v tomto základnom poslaní Cirkvi, aby mohlo evanjeliové posolstvo zaznieť vo všetkých kútoch sveta a aby sme my služobníci evanjelia a misionári mohli zakúsiť „príjemnú a útechyplnú radosť z evanjelizácie“ (Pavol VI., apošt. exhortácia Evangelii nuntiandi, 80).

Vo Vatikáne 19. mája 2013, na sviatok Zoslania Ducha Svätého

František